

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

دستورالعمل

انجام خدمات کنسولی در نمایندگی

[کتاب دوم]

(مقررات مرتبط با اداره گذرنامه و روادید)

(مشمول بر مقررات صدور گذرنامه و روادید و امور مشمولین)

آذر ۱۳۹۹

۳	بخش نخست: گذرنامه
۳	فصل نخست: کلیات
۶	فصل دوم: فرایند صدور و تجدید گذرنامه
۶	گفتار نخست: صدور گذرنامه برای اولین بار
۶	بند نخست: متولدین خارج از کشور
۶	بند دوم: بانوان خارجی دارای همسر ایرانی
۶	بند سوم: بازگشت به تابعیت ایران
۶	بند چهارم: عابر غیر مجاز
۷	گفتار دوم: تجدید گذرنامه
۷	بند نخست: تجدید بر مبنای مدت اعتبار گذرنامه
۷	بند دوم: تجدید گذرنامه به علت تغییرات سجلی، تغییر چهره و تغییر در وضعیت نظام وظیفه
۸	بند سوم: تجدید گذرنامه به علت تغییر محل اقامت
۹	بند چهارم: تجدید گذرنامه به علت پر شدن صفحات گذرنامه و تفکیک گذرنامه
۱۰	بند پنجم: تجدید به علت فقدان گذرنامه
۱۰	بند ششم: تجدید گذرنامه مخدوش
۱۰	بند هفتم: تجدید به علت اشتباه مأمور در ثبت مندرجات
۱۱	فصل سوم: مسائل متفرقه
۱۱	گفتار نخست: صدور گذرنامه رایگان یا نیم بها
۱۱	گفتار دوم: گذرنامه سیاسی و خدمت
۱۲	گفتار سوم: اجازه خروج
۱۲	بند نخست: اجازه خروج ویژه مشمولین
۱۴	بند دوم: اجازه خروج ویژه دانشجویی
۱۴	گفتار چهارم: برگ عبور
۱۶	بخش دوم: روادید
۱۶	فصل نخست: کلیات
۱۷	فصل دوم: انواع روادید
۱۸	گفتار نخست: روادید عبور (ترانزیت)
۱۸	گفتار دوم: روادید زیارتی
۱۸	گفتار سوم: روادید گردشگری
۱۹	گفتار چهارم: روادید تجاری
۱۹	گفتار پنجم: روادید سرمایه گذاری

۱۹.....	گفتار ششم: روادید رسانه‌ای (مطبوعاتی)
۲۰.....	گفتار هفتم: روادید تحصیلی
۲۰.....	گفتار هشتم: روادید با حق کار
۲۱.....	گفتار نهم و دهم: روادید سیاسی یا خدمت
۲۲.....	گفتار یازدهم: روادید دولتی
۲۲.....	گفتار دوازدهم: روادید درمانی
۲۲.....	گفتار سیزدهم: روادید خانواده
۲۳.....	گفتار چهاردهم: روادید الحاق به خانواده
۲۳.....	گفتار پانزدهم: روادید بازدید بستگان
۲۳.....	گفتار شانزدهم: روادید ورزشی
۲۳.....	گفتار هفدهم: روادید علمی، فناوری
۲۴.....	گفتار هجدهم: روادید فرهنگی
۲۴.....	گفتار نوزدهم: روادید رانندگان
۲۴.....	گفتار بیستم: روادید ورود
۲۴.....	فصل سوم: مسائل متفرقه
۲۴.....	گفتار نخست: صدور روادید در فرودگاه‌های بین‌المللی کشور
۲۵.....	گفتار دوم: صدور روادید در مناطق آزاد تجاری و صنعتی
۲۵.....	گفتار سوم: بهای انواع روادید و معافیت‌های آن
۲۶.....	بخش سوم: مشمولین
۲۶.....	فصل نخست: کلیات
۲۸.....	فصل دوم: انواع معافیت‌ها
۲۸.....	گفتار نخست: معافیت عفو رهبری یا بخشودگی سنی
۲۹.....	گفتار دوم: معافیت پزشکی
۳۰.....	گفتار سوم: معافیت کفالت

بخش نخست: گذرنامه

فصل نخست: کلیات

ماده ۱- اتباع ایران برای خروج از کشور و ورود به آن و اقامت در خارج از کشور ضروری است گذرنامه دریافت نمایند. صدور گذرنامه عادی در ایران توسط «پلیس مهاجرت و گذرنامه نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» و در خارج از ایران توسط «نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور» صورت می‌پذیرد.

ماده ۲- صدور گذرنامه در نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور منوط به احراز هویت و تابعیت ایرانی متقاضی و شرایط و مدارک مقرر در این دستورالعمل است.

ماده ۳- به منظور درخواست صدور گذرنامه، لازم است متقاضی در سامانه مدیریت یکپارچه خدمات کنسولی (میخک) ثبت نام نموده و پس از تکمیل اطلاعات مربوطه و اخذ کد رهگیری، اصل مدارک زیر و کد رهگیری دریافت شده را شخصاً و یا از طریق پست (در صورت احراز هویت قبلی) به نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور تحویل نماید:

- ۱- مدارک هویتی (شناسنامه و کارت ملی)
- ۲- مدرک معتبر نشان دهنده وضعیت اقامتی متقاضی
- ۳- مدرک معتبر نشان دهنده وضعیت نظام وظیفه برای افراد ذکور (مدرک پایان خدمت یا معافیت و یا معافیت تحصیلی)
- ۴- اجازه‌نامه کتبی معتبر همسر ایرانی برای بانوان ایرانی
- ۵- اجازه‌نامه کتبی معتبر از ولی یا قیم برای افراد زیر ۱۸ سال، افراد غیر رشید و مجانین
- ۶- عکس پرسنلی جدید، تمام رخ، ۳ در ۴، بدون عینک و کلاه، با زمینه روشن (عکس خانم‌ها با رعایت حجاب کامل اسلامی).
- ۷- اصل گذرنامه قبلی در صورت وجود
- ۸- پرداخت تعرفه خدمات کنسولی برابر مقررات

تبصره ۱- مردان بالای پنجاه سال تمام برای صدور گذرنامه و تغییر محل اقامت نیاز به ارائه کارت وضعیت خدمت نظام وظیفه عمومی ندارند.

تبصره ۲- در مواردی که نوزاد، متولد از زن ایرانی مقیم خارج از کشور باشد و پدر طفل در کشور محل تولد حضور نداشته باشد، دریافت موافقت پدر الزامی نیست. این نوع گذرنامه در مواردی که اقامت خارجی پدر با ارائه مدارک معتبر قابل اثبات نیست با محل اقامت ایران صادر خواهد شد.

تبصره ۳- بانوانی که همراه با شوهر ایرانی خود «مقیم» خارج هستند و زنانی که «شوهر خارجی» اختیار کرده و به تابعیت ایرانی باقی مانده‌اند و همچنین بانوانی که اجازه‌ی خاص از دادستانی دریافت نموده‌اند نیازی به اجازه شوهر جهت صدور گذرنامه ندارند.

تبصره ۴- در مواردی که شوهر برای صدور گذرنامه همسرش و در مواردی که ولی یا قیم برای صدور گذرنامه شخص محجور (اشخاص زیر ۱۸ سال، افراد غیر رشید و مجانین) قبلاً اعلام موافقت نموده باشند، مادامی که از موافقت خود عدول نکرده باشند، همان اذن به قوت خود باقی است و نیازی به اجازه یا رضایت مجدد برای صدور گذرنامه نیست.

ماده ۴- در صورتی که ولی به علت غیبت یا حبس (در صورت عدم دسترسی به زندانی) یا به هر علتی نتواند به امور محجور رسیدگی کند و کسی را هم از طرف خود معین نکرده باشد، ابتدا برای محجور طبق قانون «امین موقت» تعیین شده و سپس صدور گذرنامه با اجازه کتبی امین انجام می‌شود.

ماده ۵- جز در مواردی که صدور گذرنامه ی رایگان در مقررات قانونی تجویز شده است، صدور گذرنامه با اخذ تعرفه‌ی قانونی، خواهد بود.

ماده ۶- مدت اعتبار گذرنامه‌های صادره، برابر مقررات جاری ۵ سال است.

ماده ۷- صدور و تجدید گذرنامه با شناسنامه‌های قدیم (رژیم گذشته) ممنوع می‌باشد. متقاضی باید ابتدا نسبت به تعویض آن اقدام نماید و پس از دریافت شناسنامه جدید و درخواست کارت ملی، درخواست گذرنامه امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۸- صدور گذرنامه برای افراد بالای ۱۵ سال تمام منوط به ارائه شناسنامه عکس‌دار می‌باشد.

تبصره- صدور گذرنامه برای این گروه از متقاضیان، همزمان با اقدام جهت تعویض شناسنامه، بلامانع است.

ماده ۹- چنانچه در مشخصات هویتی متقاضی که از سامانه ثبت احوال استعلام می‌گردد با مدارک هویتی ارائه شده هنگام درخواست گذرنامه، مغایرتی مشاهده شود؛ در صورت پذیرش کتبی مسئولیت صدور از سوی متقاضی، گذرنامه جدید بر اساس مشخصات شناسنامه یا کارت شناسایی ملی هوشمند (حسب مورد) صادر می‌شود. در صورت هوشمند بودن کارت ملی، این کارت و در غیر اینصورت شناسنامه متقاضی ملاک صدور گذرنامه خواهد بود.

ماده ۱۰- ایرانیان ساکن خارج از کشور، چنانچه قصد تجدید گذرنامه خود در ایران را دارند، لازم است اصل مدارک هویتی خود (شناسنامه، کارت‌های ملی، پایان خدمت یا معافیت و مدرک اقامتی) را هنگام سفر به ایران همراه داشته باشند.

تبصره ۱- همراه داشتن رضایت شوهر برای بانوان متأهل و رضایت‌نامه ولی یا قیم برای فرزندان زیر ۱۸ سال، افراد غیررشدید و مجانین، که به تأیید سفارت یا سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور رسیده باشد، جهت تجدید گذرنامه و اجازه خروج از کشور ضروری می‌باشد.

تبصره ۲- آن دسته از بانوان ایرانی که از همسر ایرانی خود طلاق گرفته و نسبت به ثبت طلاق نزد مراجع رسمی ایران اقدام نکرده‌اند و طلاق ایشان در شناسنامه ثبت نشده، از نظر مقررات این ماده کماکان متأهل محسوب گردیده و جهت دریافت مجوز خروج از کشور بایستی رضایت‌نامه همسر که به تأیید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور رسیده را به همراه داشته باشند.

تبصره ۳- در خصوص نوزادانی که از زنان ایرانی مقیم خارج از کشور، هنگام توقف مادر در ایران متولد می‌شوند نیازی به جلب موافقت پدر نمی‌باشد.

تبصره ۴- مقررات مذکور در تبصره‌های ۳ و ۴ ماده ۳ این بخشنامه، در تجدید گذرنامه نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۱۱- برای درج تاریخ تولد میلادی، تاریخ منطبق با تاریخ تولد مندرج در شناسنامه و کارت شناسایی ملی هوشمند لحاظ می‌گردد. در صورت وجود اختلاف در تاریخ تولد بین مدارک هویتی و اقامتی متقاضیان (تا حداکثر یک روز تفاوت) و با اخذ درخواست کتبی متقاضی (برای افراد زیر ۱۸ سال با درخواست ولی و قیم قانونی)، گذرنامه جدید بر اساس تاریخ تولد میلادی درج شده در گذرنامه قبلی یا مدارک اقامت خارجی معتبر صادر می‌گردد.

ماده ۱۲- ورود اتباع ایرانی به کشور با گذرنامه‌ای که اعتبار آن پایان یافته است، امکان‌پذیر است؛ در مواردی که اتباع ایرانی فاقد گذرنامه یا مدرک مسافرتی معتبر باشند با رعایت مقررات و ترتیبات میتوانند به کشور مراجعت نمایند.

تبصره- خروج این افراد بعد از مراجعه به کشور الزاماً با اخذ گذرنامه جدید امکان‌پذیر خواهد بود.

ماده ۱۳- در صورتی که نمایندگی فاقد چاپگر گذرنامه باشد، گذرنامه جدید در اداره گذرنامه و روادید وزارت امور خارجه و به نیابت از نمایندگی صادر می‌شود و از طریق پست سیاسی به نمایندگی ارسال و یا به صورت تحویل به بستگان متقاضی (به شرط معرفی وی از سوی متقاضی به نمایندگی و اداره گذرنامه و روادید)، تحویل متقاضی می‌گردد.

فصل دوم: فرایند صدور و تجدید گذرنامه

گفتار نخست: صدور گذرنامه برای اولین بار

بند نخست: متولدین خارج از کشور

ماده ۱۴- فرزندان متولد از پدر ایرانی که در خارج از کشور به دنیا می‌آیند، ایرانی محسوب می‌شوند و ولی یا قیم آنها می‌تواند پس از اخذ شناسنامه، برای طفل درخواست صدور گذرنامه نماید.
تبصره- صدور گذرنامه برای این نوزادان که در خارج از کشور متولد می‌شوند و پدر آنها در محل حضور ندارد، بنا به درخواست مادر مقیم خارج بلامانع است.

بند دوم: بانوان خارجی دارای همسر ایرانی

ماده ۱۵- بانوان خارجی دارای همسر ایرانی (مشمولان بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی) پس از ثبت ازدواج و اخذ شناسنامه می‌توانند درخواست صدور گذرنامه نمایند.

بند سوم: بازگشت به تابعیت ایران

ماده ۱۶- متقاضیانی که به تابعیت اصلی ایرانی بازگشت نموده‌اند، پس از احیای سند سجلی و دریافت شناسنامه جدید می‌توانند با مراجعه به سامانه میخک درخواست گذرنامه نمایند.

بند چهارم: عابر غیر مجاز

ماده ۱۷- عابر غیرمجاز شخصی است که به صورت غیرقانونی از کشور خارج شده باشد اعم از اینکه گذرنامه داشته یا نداشته باشد.

ماده ۱۸- متقاضی گذرنامه لازم است هنگام درخواست، رسیدگی به وضعیت عبور غیر مجاز خود را از طریق سامانه میخک درخواست نماید. صدور گذرنامه توسط نمایندگی برای عابر غیر مجاز پس از دریافت مجوز از اداره سجلات و احوال شخصیه وزارت امور خارجه امکان‌پذیر است.

ماده ۱۹- متقاضیان مشمول این بند، ضروری است قبل از سفر به کشور از درج مجوز مربوط به عبور غیر مجاز در گذرنامه شان اطمینان حاصل نمایند.

ماده ۲۰- فرزندان زیر ۱۸ سال عابر غیرمجاز که به همراه والدین خود بصورت غیر قانونی از کشور خارج شده‌اند، مشمول فرایند استعلام جداگانه و اخذ مجوز لازم می‌باشند.

ماده ۲۱- از عابرين غير مجاز و همراهان آنان عوارض خروج از کشور دريافت نمي‌گردد.

گفتار دوم: تجديد گذرنامه

ماده ۲۲- تجديد گذرنامه بر اساس مقررات جاري، از طريق ارائه درخواست در سامانه ميخک و ارائه دلايل

موجه و بدون توجه به مدت اعتبار گذرنامه، با اخذ تعرفه قانوني انجام مي‌گيرد.

ماده ۲۳- تجديد گذرنامه ممکن است به موجب يکي از دلايل زير درخواست گردد:

۱- کم بودن مدت باقيمانده از اعتبار گذرنامه

۲- ايجاد تغييرات سجلي، تغيير چهره و يا تغيير در وضعيت نظام وظيفه

۳- تغيير محل اقامت

۳- پر شدن صفحات گذرنامه

۴- تفکيک گذرنامه از گذرنامه قبلي والدين.

۵- گم شدن يا مخدوش شدن گذرنامه

۶- اشتباه مأمور در ثبت مندرجات گذرنامه

بند نخست: تجديد بر مبنای مدت اعتبار گذرنامه

ماده ۲۴- در صورتی که مدت باقيمانده از اعتبار گذرنامه متقاضی کمتر از یکسال باشد، درخواست تجديد

گذرنامه پذيرفته مي‌شود.

ماده ۲۵- در صورتی که مدت باقيمانده از اعتبار گذرنامه بيشتر از یکسال باشد، متقاضی مي‌تواند با ارائه ادله و

مستندات لازم از جمله (اخذ اقامت بلند مدت از کشور محل نمايندگی يا کشور ثالث، اخذ ويزای کشور ثالث،

درج مهر عدم اجازه ورود به کشور ثالث و...) تجديد گذرنامه خود را درخواست نمايد.

بند دوم: تجديد گذرنامه به علت تغييرات سجلي، تغيير چهره و تغيير در وضعيت نظام وظيفه

ماده ۲۶- تجديد گذرنامه به علت هرگونه تغيير در مشخصات سجلي اعم از نام و نام خانوادگی، تاريخ تولد،

محل تولد، جنسيت و غيره با ارائه شناسنامه جديد امکان‌پذير مي‌باشد.

ماده ۲۷- تجديد گذرنامه به علت تغيير چهره يا هرگونه مشخصات ظاهري با درخواست کتبي متقاضی ممکن

است.

ماده ۲۸- تجديد گذرنامه به علت تغيير در وضعيت نظام وظيفه متقاضی امکان‌پذير مي‌باشد.

ماده ۲۹- در صورت تغيير در وضعيت نظام وظيفه متقاضی، بايد هنگام حضور در ايران جهت اخذ اجازه خروج

مکرر (بدون نیاز به تجديد گذرنامه)، با ارائه مدارک لازم به پليس مهاجرت و گذرنامه مراجعه نمايد.

بند سوم: تجدید گذرنامه به علت تغییر محل اقامت

ماده ۳۰- متقاضیان تغییر محل اقامت در گذرنامه، باید مدارک هویتی، اقامتی و سایر مدارک مورد نیاز و معتبر را به کنسول ارائه نمایند تا صحت مدارک فوق توسط کنسول بررسی و احراز گردد. متقاضیان پس از انجام این مرحله، می توانند نسبت به درخواست تجدید گذرنامه به همراه درج تغییر محل اقامت اقدام نمایند.

ماده ۳۱- برای افرادی که شرایط تغییر محل اقامت نداشته و یا درخواست درج نام کشور محل نمایندگی به عنوان محل اقامت در گذرنامه ندارند، هنگام صدور گذرنامه در قسمت کشور محل اقامت در گذرنامه جدید عبارت "جمهوری اسلامی ایران" درج می شود. این افراد برای دریافت مجوز خروج از کشور لازم است با همراه داشتن مدارک لازم (از جمله کارت وضعیت نظام وظیفه برای آقایان، رضایت شوهر برای بانوان و اجازه ولی یا قیم برای محجورین) به پلیس مهاجرت و گذرنامه در داخل کشور مراجعه نمایند.

ماده ۳۲- محل اقامت زن شوهردار طبق قانون همان اقامتگاه شوهر می باشد. در صورتی که اقامتگاه شوهر بر مبنای مدارک وی نامعلوم باشد، یا زن به موجب رضایت نامه رسمی از همسر خود یا شرط ضمن عقد در سند ازدواج و یا طبق حکم دادگاه حق داشتن مسکن و در نتیجه اقامتگاه مستقل را اخذ نموده باشد؛ می تواند تغییر محل اقامت در گذرنامه را با ارائه مستندات مربوطه درخواست نماید.

ماده ۳۳- زنانی که طبق مدارک معتبر، محل اقامت آنان همراه با شوهر « خارج از کشور » باشد و زنانی که شوهر خارجی اختیار کرده و به تابعیت ایران باقی مانده اند، از شرط موافقت کتبی شوهر برای دریافت گذرنامه مستثنی هستند.

ماده ۳۴- تغییر محل اقامت افراد زیر ۱۸ سال و سایر محجورین، با رضایت ولی یا قیم آنها امکان پذیر می باشد.

ماده ۳۵- تغییر محل اقامت آن دسته از کارکنان دولت که به صورت انفرادی یا به همراه خانواده با گذرنامه عادی به مأموریت ثابت خارج از کشور اعزام می شوند و تغییر محل اقامت آن دسته از دانشجویانی که قبلاً از بورسیه دولتی استفاده نموده اند، در صورت ارائه مدارک اقامتی معتبر و پس از اخذ مجوز از اداره گذرنامه و روادید میسر خواهد بود.

ماده ۳۶- تغییر محل اقامت در خصوص دانشجویان بورسیه و تعهد خدمت، مشروط به استعلام و اخذ مجوز از اداره امور دانشجویی، بورسها و مدارس خارج از کشور وزارت امور خارجه می باشد. برای سایر دانشجویان (غیر بورس) و دانش آموختگان خارج از کشور نیاز به استعلام از اداره مذکور نمی باشد. ارایه خدمات کنسولی مذکور

پس از ارائه مدارک اقامتی و انجام تشریفات اداری فوق در قبال پرداخت تعرفه جداگانه برای «صدور گذرنامه» و «تغییر محل اقامت» امکان پذیر خواهد بود.

تبصره- برای دانشجویان بورسیه که دارای تعهد خدمت بوده و همچنین دانشجویان دارای مجوز استفاده از تسهیلات دانشجویی، گذرنامه رایگان صرفاً با محل اقامت ایران صادر می‌گردد.

ماده ۳۷- صدور گذرنامه با محل اقامت کشوری غیر از کشور محل نمایندگی، با ارائه مستندات لازم و پس از بررسی مدارک مثبت و در صورت لزوم استعلام از نمایندگی کشور محل اقامت متقاضی، امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۳۸- درخواست تغییر محل اقامت در گذرنامه متقاضی، از ایران به خارج از کشور و یا از کشور خارجی به کشور خارجی دیگر مستلزم پرداخت تعرفه تغییر محل اقامت می‌باشد.

تبصره- تغییر محل اقامت "از کشور خارجی به ایران"، صرفاً در دوایر پلیس مهاجرت و گذرنامه در داخل کشور امکان پذیر است.

ماده ۳۹- ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای دفترچه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند، مشروط به درج محل اقامت خارجی در گذرنامه، از پرداخت عوارض خروج از کشور معاف می‌باشند.

تبصره- این معافیت تنها در هنگام خروج از کشور به مقصد کشور محل اقامت تعلق می‌گیرد و چنانچه فرد مذکور قصد سفر به کشوری غیر از محل اقامت درج شده در گذرنامه را داشته باشد، عوارض خروج از کشور از ایشان اخذ می‌گردد.

بند چهارم: تجدید گذرنامه به علت پر شدن صفحات گذرنامه و تفکیک گذرنامه

ماده ۴۰- در صورت پر شدن صفحات گذرنامه و بر اساس درخواست متقاضی، تجدید گذرنامه امکان پذیر است.

ماده ۴۱- افرادی که در گذشته به عنوان همراه، با گذرنامه همسر یا یکی از والدین خود از کشور خارج شده‌اند، ضروریست نسبت به تفکیک گذرنامه خود از گذرنامه همسر یا والدین اقدام و گذرنامه جدید درخواست نمایند.

بند پنجم: تجدید به علت فقدان گذرنامه

ماده ۴۲- در صورت سرقت و یا مفقود شدن گذرنامه، متقاضی می‌تواند با ارائه گزارش معتبر از پلیس محل و ارائه مدارک لازم، صدور گذرنامه جدید را درخواست نماید.

تبصره- افرادی که براساس ماده فوق، گذرنامه جدید با ذکر محل اقامت "ایران" از نمایندگی دریافت می‌نمایند ضروری است پس از ورود به ایران جهت اخذ اجازه خروج از کشور، با همراه داشتن اصل مدارک هویتی و سایر مدارک لازم (رضایت‌نامه رسمی ولی یا قیم برای فرزندان زیر ۱۸ سال و یا سایر اشخاص محجور و رضایت‌نامه رسمی از همسر برای بانوان متاهل) به پلیس مهاجرت و گذرنامه مراجعه نمایند.

ماده ۴۳- در صورتی که گذرنامه جدید به علت فقدان (مفقوده) صادر گردد و سپس گذرنامه قبلی پیدا شود؛ لازم است متقاضی گذرنامه قبلی را به نمایندگی ارائه نماید تا توسط مأمور ابطال گردد.

ماده ۴۴- صدور گذرنامه به علت فقدان برای بار دوم و بیشتر در طول دوره اعتبار گذرنامه، مشمول تعرفه افزایشی خواهد بود.

بند ششم: تجدید گذرنامه مخدوش

ماده ۴۵- در صورت مخدوش بودن گذرنامه، صدور گذرنامه جدید پس از دریافت درخواست از طریق سامانه میخک، بلامانع است.

تبصره ۱- مهمترین مصادیق مخدوش بودن گذرنامه شامل موارد زیر است:

- ۱- مخدوش شدن مشخصات هویتی، عکس، اطلاعات مندرج در صفحات گذرنامه، پارگی یا تغییر در برچسب اقامت یا رواید و موارد مشابه در صفحات گذرنامه
- ۲- کسری یا پارگی صفحات گذرنامه.
- ۳- آبدیدگی یا سوختگی گذرنامه

تبصره ۲- تشخیص مصادیق فوق جهت تجدید گذرنامه، در صلاحیت مأمور کنسولی خواهد بود.

بند هفتم: تجدید به علت اشتباه مأمور در ثبت مندرجات

ماده ۴۶- در صورت بروز هرگونه اشکال چاپی یا اشتباه مأمور کنسولی در فرآیند صدور به نحوی که گذرنامه غیر قابل استفاده شود، لازم است مأموران کنسولی نسبت به ابطال گذرنامه مذکور اقدام و برای بقیه مدت اعتبار بدون دریافت هزینه گذرنامه جدید صادر نمایند.

فصل سوم: مسائل متفرقه

گفتار نخست: صدور گذرنامه رایگان یا نیم بها

ماده ۴۷- دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور با رعایت قانون نظام وظیفه عمومی و تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) از پرداخت کلیه وجوه مربوط به صدور گذرنامه معاف می‌باشند.

تبصره- همسر و فرزندان افراد مذکور در این ماده مشمول تسهیلات فوق می‌باشند.

ماده ۴۸- تعرفه صدور گذرنامه برای نوزادان متولد خارج از کشور تا یکسال پس از تولد، برای یک بار معادل پنجاه درصد (۵۰٪) بهای صدور گذرنامه می‌باشد.

گفتار دوم: گذرنامه سیاسی و خدمت

ماده ۴۹- گذرنامه سیاسی و خدمت صرفاً توسط اداره گذرنامه و روادید وزارت امور خارجه و با ارائه مدارک زیر صادر می‌گردد:

- ۱- تکمیل پرسش‌نامه الکترونیکی مخصوص صدور گذرنامه سیاسی و خدمت
- ۲- اصل و تصویر تمام صفحات شناسنامه
- ۳- اصل و تصویر کارت شناسائی ملی (افراد بالای ۱۵ سال)
- ۴- دو قطعه عکس ۳ در ۴ و یا ۶ در ۴ تمام رخ رنگی با زمینه سفید، بدون کلاه و عینک (آقایان با کت و پیراهن یقه بسته و بانوان با حجاب کامل اسلامی)
- ۵- معرفی‌نامه و ابلاغ مأموریت از سوی دستگاه اعزام‌کننده
- ۶- تصویر برابر اصل آخرین حکم استخدامی مأمور
- ۷- رضایت‌نامه رسمی از همسر برای بانوان متاهل (سایر دستگاه‌ها) جهت خروج از کشور
- ۸- مدرک وضعیت نظام وظیفه برای فرزندان ذکور بالای ۱۸ سال
- ۹- ارائه سایر مدارک در صورت ضرورت و با تشخیص اداره گذرنامه و روادید

ماده ۵۰- در صورت نیاز به تعویض گذرنامه سیاسی یا خدمت و یا صدور گذرنامه خدمت جهت فرزندان تازه متولد شده، لازم است مدارک زیر را مأموران دولتی به نمایندگی‌های سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ارائه نمایند تا از طریق اداره گذرنامه و روادید وزارت امور خارجه اقدام گردد. مدارک مورد نیاز عبارتند از:

- ۱- تکمیل پرسش‌نامه مخصوص صدور گذرنامه خدمت برای فرزندان تازه متولد شده
- ۲- حکم جدولی یا معرفی‌نامه از کارگزینی مشتمل بر آخرین وضعیت اعضای خانوار
- ۳- تصویر برابر اصل تمام صفحات شناسنامه برای فرزندان تازه متولد شده و برای مأموران در صورت تغییر در مندرجات شناسنامه
- ۴- یک قطعه عکس ۳ در ۴ و یا ۶ در ۴ تمام رخ رنگی با زمینه سفید، بدون کلاه و عینک (آقایان با کت و پیراهن یقه بسته و بانوان با حجاب کامل اسلامی)
- ۵- ارائه سایر مدارک در صورت ضرورت و با تشخیص اداره گذرنامه و روادید.

ماده ۵۱- کلیه مأمورین دولت جمهوری اسلامی ایران و خانواده آنها که با گذرنامه سیاسی و یا خدمت به مأموریت اعزام می‌گردند، تا پایان مدت مأموریت مجاز به استفاده از گذرنامه عادی نمی‌باشند و در صورت ضرورت استفاده و یا درخواست صدور گذرنامه عادی از طریق نمایندگی، لازم است با اداره گذرنامه و روادید مکاتبه و مجوز مربوطه اخذ نمایند.

ماده ۵۲- استفاده از گذرنامه‌های سیاسی و خدمت پس از پایان مأموریت برای سفر به خارج از کشور ممنوع می‌باشد. کلیه مأمورین پس از پایان مأموریت و بازگشت به کشور، باید گذرنامه‌های خود و خانواده‌شان را به بخش صدور گذرنامه‌های سیاسی و خدمت وزارت امور خارجه تحویل دهند.

ماده ۵۳- کلیه دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت موظفند قبل از عزیمت به خارج از کشور، از اداره گذرنامه و روادید مجوز خروج از کشور دریافت نمایند. صدور خروجی مذکور منوط به ارائه‌ی نامه از سوی اداره کارگزینی دستگاه اعزام کننده می‌باشد.

تبصره- دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت از پرداخت عوارض خروج از کشور معاف هستند.

گفتار سوم: اجازه خروج

بند نخست: اجازه خروج ویژه مشمولین

ماده ۵۴- مشمولانی که حداقل سه سال در خارج از کشور سکونت داشته باشند، می‌توانند از تسهیلات خروج ویژه مشمولین استفاده نمایند. در این تسهیلات اشخاص مشمول می‌توانند در هر سال حداکثر دوبار به ایران سفر نمایند به شرطی که مجموع مدت اقامت آنان در داخل کشور از نود روز تجاوز ننماید.

تبصره ۱- دوره سه ساله سکونت خارج از کشور در مقطع زمانی درخواست مجوز، ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲- مدت نه ماه سکونت در خارج و سه ماه سکونت در داخل کشور، جمعاً به عنوان یکسال سکونت در خارج محاسبه و پذیرفته می‌شود.

ماده ۵۵- چنانچه محل اقامت فرد مشمول در گذرنامه "ایران" باشد و اسناد و مدارک اقامتی معتبر دال بر اقامت سه ساله در خارج از کشور را داشته باشد؛ متقاضی می‌تواند تغییر محل اقامت خود را درخواست نماید.

ماده ۵۶- متقاضیان اجازه خروج ویژه مشمولین، لازم است درخواست خود را در سامانه میخک ثبت و سپس به نمایندگی‌های سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت مراجعه نمایند. در گذرنامه این افراد پس از احراز شرایط، عبارت "اجازه خروج ویژه مشمولین مقیم خارج از کشور" درج می‌گردد.

ماده ۵۷- مشمولانی که جهت ادامه تحصیل از کشور خارج شده و دارای معافیت تحصیلی خارج از کشور می‌باشند مشمول این مقررات نبوده و حسب مورد از تسهیلات تردد دانشجویی استفاده خواهند کرد.

تبصره ۱- در صورت عدم امکان درج مهر خروج دانشجویی، متقاضی می‌تواند در صورت داشتن شرایط لازم، مجوز خروج ویژه مشمولین را درخواست نماید.

تبصره ۲- دانش آموزان مشمول خدمت نظام وظیفه که در خارج از کشور سکونت دارند، لازم است قبل از بازگشت به ایران، نسبت به تشکیل پرونده تحصیلی در سامانه میخک و تأیید مدارک تحصیلی توسط نمایندگی اقدام نمایند. این افراد یا والدین یا وکلای قانونی آنان، می‌بایست در هنگام حضور در ایران از طریق مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش و سازمان وظیفه عمومی نسبت به اخذ مجوز خروج اقدام نمایند.

ماده ۵۸- فرزندان مشمول مأموران ثابت دولت در خارج از کشور که به جهت همراهی با والدین، دارای مجوز خروج از سازمان وظیفه عمومی می‌باشند، می‌توانند در طول مدت مأموریت والدین، مطابق مجوز صادره اقدام به تردد نمایند. مادامی که مجوز قبلی سازمان وظیفه عمومی معتبر باشد، نیازی به دریافت مجوز خروج ویژه مشمولین مقیم خارج از کشور نیست.

تبصره- پس از خاتمه مأموریت والدین و پایان مهلت مجوز خروجی فوق، متقاضیان در صورت واجد شرایط بودن می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده نمایند.

ماده ۵۹- افراد ذکور قبل از سن مشمولیت نیازمند اخذ مجوز خروج از کشور نمی‌باشند.

تبصره- برای افراد ذکور بالای ۱۳ سال که قبل از خاتمه اعتبار گذرنامه به سن مشمولیت خواهند رسید و مقیم خارج از کشور هستند، کشور محل نمایندگی به عنوان کشور محل اقامت در گذرنامه درج و در قسمت ملاحظات گذرنامه و در ذیل "تاریخ آخرین خروج از کشور"، تاریخ محدودیت تردد وی (زمان مشمول شدن) قید می‌گردد.

ماده ۶۰- استعلام اولیه و درج مجوز خروج ویژه مشمولین، برابر مقررات مشمول اخذ تعرفه جداگانه است.

ماده ۶۱- واجدین شرایط استفاده از معافیت‌های قانونی، باید نسبت به دریافت کارت معافیت اقدام نمایند. نمایندگی‌ها از درج مهر خروج ویژه مشمولین برای این افراد خودداری خواهند نمود.

بند دوم: اجازه خروج ویژه دانشجویی

ماده ۶۲- دانشجویان بورسیه که دارای تعهد خدمت بوده و همچنین دانشجویان دارای مجوز استفاده از تسهیلات دانشجویی در صورت تمایل به سفر به ایران، لازم است مجوز خروج دانشجویی از نمایندگی دریافت نمایند. صدور خروجی مذکور رایگان انجام می‌گردد.

تبصره- تغییر محل اقامت دانشجویان بورسیه و تعهد خدمت، صرفاً با استعلام و اخذ مجوز از اداره امور دانشجویی، بورسها و مدارس خارج از کشور وزارت امور خارجه امکان‌پذیر است.

ماده ۶۳- دانشجویان می‌توانند با استفاده از مجوز خروج دانشجویی، هر سال تحصیلی (از ابتدای مهر تا پایان شهریورماه سال آینده) حداکثر سه بار به ایران تردد نمایند مشروط بر اینکه مدت توقف آنها در ایران در مجموع بیش از چهار ماه در سال نباشد.

ماده ۶۴- جهت دریافت خروجی دانشجویی، رعایت مقررات درج مجوز خروج، برای بانوان دارای همسر ایرانی و فرزندان زیر ۱۸ سال و سایر اشخاص محجور همراه آنان ضروری است.

گفتار چهارم: برگ عبور

ماده ۶۵- ایرانیان فاقد گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه و یا دارای اسناد مسافرتی منقضی شده، به شرط احراز تابعیت ایرانی ایشان می‌توانند صدور برگ عبور را به منظور بازگشت به کشور درخواست نمایند. صدور برگ عبور با درخواست کتبی متقاضی، رایگان و دارای اعتبار ۲۰ روزه می‌باشد.

ماده ۶۶- برگ عبور در یک نسخه صادر می‌شود تا متقاضی هنگام ورود به کشور به مأمورین مرزی تحویل دهد. در صورت درخواست مقامات محل مبنی بر تحویل اصل برگ عبور، این برگ در دو نسخه صادر خواهد شد.

ماده ۶۷- به منظور اخذ برگ عبور لازم است متقاضی نسبت به ثبت درخواست صدور برگ عبور مشتمل بر شرح وضعیت و بارگذاری مدارک هویتی در سامانه میخک اقدام نماید. سپس با کد رهگیری دریافت شده و اصل مدارک هویتی و دو قطعه عکس جدید، تمام رخ، ۳ در ۴، بدون عینک و کلاه (عکس خانم‌ها با رعایت حجاب کامل اسلامی باشد)، به نمایندگی مراجعه نماید.

ماده ۶۸- احراز هویت برای صدور برگ عبور با ارائه هر یک از مدارک هویتی معتبر از قبیل اصل شناسنامه عکس دار، گذرنامه، کارت شناسایی ملی، گواهینامه رانندگی، کارت پایان یا معافیت از خدمت و یا مدارک تحصیلی عکس‌دار، اصل گواهی ولادت برای نوزادان و موارد مشابه پس از احراز اصالت سند و صحت انتساب آن به شخص متقاضی امکان‌پذیر است.

ماده ۶۹- در مواردی که تاریخ اعتبار گذرنامه به پایان رسیده باشد، با موافقت خطوط هواپیمایی و پلیس محلی، متقاضی می‌تواند بدون دریافت برگ عبور با همان گذرنامه به کشور بازگردد.

بخش دوم: روادید

فصل نخست: کلیات

ماده ۷۰- روادید مجوزی است که توسط مأمورین صلاحیت دار هر کشور برای اتباع خارجی صادر می‌شود و دارنده آن اجازه ورود، عبور و یا اقامت در آن کشور را دارد.

تبصره- روادید ممکن است در نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور (سفارت، سرکنسولی و یا دفتر حفاظت منافع) یا فرودگاه‌های بین‌المللی کشور و یا مناطق آزاد تجاری-صنعتی ایران صادر گردد.

ماده ۷۱- اتباع کشورهایایی که دارای رژیم لغو روادید با جمهوری اسلامی ایران هستند، می‌توانند در چارچوب مقررات یاد شده بدون اخذ روادید به کشور سفر نمایند.

ماده ۷۲- در روادید صادره به عناصری از قبیل مشخصات دارنده آن، مدت اعتبار، مدت اقامت و نوع روادید اشاره می‌شود. منظور از "مدت اعتبار"، مدت زمانی است که از زمان صدور، متقاضی می‌تواند در محدوده زمانی آن وارد ایران شود و "مدت اقامت" مدت زمانی است که متقاضی پس از ورود به کشور مجاز به اقامت در ایران می‌باشد.

تبصره- در هر زمانی از مدت اعتبار روادید که متقاضی وارد ایران شود، می‌تواند به میزان "مدت اقامت" درج شده در روادید دریافتی، در ایران اقامت داشته باشد.

ماده ۷۳- شرایط صدور روادید از قرار زیر است:

۱- داشتن تابعیت خارجی

۲- داشتن گذرنامه یا اسناد مسافرتی معتبر دارای صفحه سفید و حداقل ۶ ماه اعتبار

۳- ثبت درخواست روادید در سامانه روادید الکترونیک

تبصره- بانوان ایرانی که همسر خارجی اختیار نموده‌اند، چنانچه به استناد قانون کشور همسر، تابعیت مرد به آنها تحمیل شده باشد و همچنین بانوانی که با اخذ سند "اختیار تابعیت زوج" از اداره تابعیت و امور پناهندگان وزارت امور خارجه، تابعیت همسر خارجی خود را اختیار نموده‌اند؛ می‌توانند درخواست روادید نمایند.

ماده ۷۴- مدارک لازم جهت صدور روادید از قرار زیر است:

۱- تکمیل پرسش‌نامه الکترونیکی در سامانه روادید به آدرس Evisa.mfa.ir

- ۲- بارگذاری تصویر صفحه مشخصات گذرنامه
- ۳- بارگذاری عکس ۳ در ۴ جدید با زمینه روشن (تمام رخ، بدون عینک و کلاه)
- ۴- دارا بودن بیمه نامه مسافرتی از شرکت های بیمه گر داخلی یا خارجی مورد تأیید جمهوری اسلامی ایران.
- ۵- ارائه گواهی سلامت معتبر صادره از مراجع صلاحیت دار حسب درخواست نمایندگی.
- ۶- بارگذاری سایر مدارک و مستندات بسته به نوع روادید درخواستی
- ۷- پرداخت بهای روادید.

ماده ۷۵- صدور روادید برای اتباع ایرانی تا زمانی که طبق قانون از تابعیت جمهوری اسلامی ایران خارج نشده‌اند و سند خروج از تابعیت تحصیل نکرده‌اند، امکان پذیر نمی‌باشد.

ماده ۷۶- صدور روادید برای اشخاصی که دارای اسناد خروج از تابعیت ایران یا شناسایی تابعیت خارجی می‌باشند؛ با استعلام الکترونیکی از اداره گذرنامه و روادید وزارت امور خارجه صورت می‌پذیرد.

ماده ۷۷- افرادی که بنا به دلایلی موفق به استفاده از روادید صادره در مدت اعتبار آن نشده‌اند، می‌توانند مجدداً از طریق سامانه، درخواست روادید نموده و پس از تأیید و پرداخت تعرفه، روادید جدید دریافت نمایند.
تبصره- عدم استفاده از روادید قبلی بنا به دلایل موجه، موجب محرومیت از درخواست مجدد روادید نمی‌شود.

فصل دوم: انواع روادید

ماده ۷۸- روادید صادره توسط نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، بر حسب مورد یکی از موارد زیر می‌باشد:

- ۱- روادید عبور
- ۲- روادید زیارتی
- ۳- روادید گردشگری
- ۴- روادید تجاری
- ۵- روادید سرمایه‌گذاری
- ۶- روادید رسانه‌ای (مطبوعاتی)
- ۷- روادید تحصیلی
- ۸- روادید با حق کار

- ۹- روادید سیاسی
- ۱۰- روادید خدمت
- ۱۱- روادید دولتی
- ۱۲- روادید درمانی
- ۱۳- روادید خانواده
- ۱۴- روادید الحاق به خانواده
- ۱۵- رواید بازدید بستگان
- ۱۶- روادید ورزشی
- ۱۷- روادید علمی، فناوری
- ۱۸- روادید فرهنگی
- ۱۹- روادید رانندگان
- ۲۰- روادید ورود

گفتار نخست: روادید عبور (ترانزیت)

ماده ۷۹- افرادی که قصد مسافرت به کشوری دیگر از طریق خاک جمهوری اسلامی ایران را دارند، می‌توانند درخواست روادید عبور نمایند.

ماده ۸۰- به منظور دریافت این روادید، لازم است بلامانع بودن ادامه سفر متقاضی به کشور دیگر، برای مأمورین کنسولی احراز گردد.

ماده ۸۱- مدت اقامت دارندگان این نوع روادید متناسب با برنامه، مسیر و وسیله سفر اعم از زمینی، دریایی یا هوایی ممکن است از ۲ تا ۷ روز تعیین گردد.

گفتار دوم: روادید زیارتی

ماده ۸۲- مسلمانانی که قصد زیارت اماکن مقدس در ایران را دارند، می‌توانند درخواست روادید زیارتی نمایند.

ماده ۸۳- مسلمانانی که قصد زیارت اماکن مقدس در ایران و زیارت اماکن مقدس در سایر کشورهای زیارتی از جمله عراق، سوریه و عربستان را در یک سفر دارند، در صورت ارائه مدارک مثبت می‌توانند روادید زیارتی با امکان ورود دو بار را درخواست نمایند.

گفتار سوم: روادید گردشگری

ماده ۸۴- اتباع خارجی که قصد ورود به کشور به منظور بازدید از اماکن و جاذبه‌های گردشگری دارند، می‌توانند درخواست روادید گردشگری نمایند.

ماده ۸۵- ورود گردشگران با اتومبیل، موتورسیکلت یا دوچرخه شخصی و همچنین همراه داشتن اسلحه شکاری، حیوانات و پرندگان، تابع مقررات گمرکی می‌باشد.

گفتار چهارم: روادید تجاری

ماده ۸۶- اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن، کشاورزی، اتاق‌های تعاون، اتحادیه‌های صنفی، فدراسیون‌های تخصصی فعال در حوزه بازرگانی و اقتصادی، مؤسسات مالی و بانکی و صرافی‌ها، شرکت‌های بازرگانی اعم از صادرکنندگان و واردکنندگان، شرکت‌های دانش بنیان و فن‌آور و سایر مجموعه‌های مشابه برای دعوت از میهمانان خود، باید روادید تجاری درخواست نمایند.

ماده ۸۷- برای صدور روادید تجاری؛ بازگذاری یک یا چند مدرک مثبت از قبیل دعوت‌نامه هم‌تا یا میزبان ایرانی، تصویر کارت بازرگانی، مدارک گمرکی یا اسناد مالی صادرات و واردات، و موارد مشابه ضروری است. **تبصره-** جهت تسهیل تردد تجار و فعالان اقتصادی شناخته شده، روادید تجاری کثیرالمسافره صادر می‌گردد.

گفتار پنجم: روادید سرمایه‌گذاری

ماده ۸۸- سرمایه‌گذارانی که فعالیت سرمایه‌گذاری آنان در ایران به تأیید "سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران" رسیده باشد، با درخواست آن سازمان، می‌توانند روادید چندبار ورود سرمایه‌گذاری با مدت اعتبار سه ماه تا سه سال و با اقامت حداکثر نود روز در هر بار ورود دریافت نمایند. صدور این نوع روادید الزاماً پس از تأیید اداره گذرنامه و روادید امکان‌پذیر می‌باشد.

گفتار ششم: روادید رسانه‌ای (مطبوعاتی)

ماده ۸۹- دست‌اندرکاران رسانه‌های خارجی اعم از رسانه‌های دیداری، شنیداری، مکتوب و دیجیتال (هر نوع گزارش، فیلم و مستند) که با قصد فعالیت رسانه‌ای و پوشش خبری وقایع سیاسی، اجتماعی و غیره متقاضی ورود به کشور هستند؛ باید روادید رسانه‌ای درخواست نمایند.

تبصره- چنانچه متقاضیان قصد انجام فعالیت‌های غیرخبری و غیررسانه‌ای مانند تهیه فیلم سینمایی و غیره داشته باشند؛ لازم است با روادید فرهنگی وارد کشور شوند. داشتن دعوت‌نامه از طرف ایرانی روند صدور روادید فرهنگی را تسریع خواهد کرد.

ماده ۹۰- متقاضیان می‌توانند رأساً و یا از طریق شرکت‌های فعال در حوزه رسانه که دارای مجوز فعالیت از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هستند، اقدام به تقاضای روادید رسانه‌ای نمایند.

ماده ۹۱- دریافت‌کنندگان روادید رسانه‌ای لازم است پس از ورود به ایران به اداره کل رسانه‌های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه و نسبت به اخذ کارت شناسایی فعالیت رسانه‌ای اقدام نمایند.

ماده ۹۲- اتباع کشورهای مشمول رژیم لغو روادید نیز در صورتی که قصد سفر با اهداف فعالیت رسانه‌ای دارند ضروری است قبل از ورود به ایران نسبت به دریافت روادید رسانه‌ای اقدام نمایند.
تبصره- در صورتی که دست اندرکاران رسانه در قالب سایر انواع روادید مثل روادید گردشگری یا زیارتی به ایران سفر نمایند، حق هیچ گونه فعالیت رسانه‌ای از قبیل مطبوعاتی، خبرنگاری یا فیلمسازی و غیره را نخواهند داشت؛ در غیر این صورت طبق مقررات قانونی با ایشان رفتار خواهد شد.

گفتار هفتم: روادید تحصیلی

ماده ۹۳- متقاضیان تحصیل در ایران می‌توانند با اخذ پذیرش از مراکز آموزش عالی و یا مراکز علوم دینی معتبر داخل کشور و پس از ارائه درخواست روادید به صورت الکترونیکی و تأیید از سوی اداره گذرنامه و روادید، روادید تحصیلی دریافت نمایند.

تبصره- دارنده روادید تحصیلی پس از دریافت اقامت می‌تواند از طریق مرکز آموزشی مربوطه، برای همسر و فرزندان خود، روادید الحاق به خانواده درخواست نماید. این افراد موظفند پس از ورود به کشور در اولین فرصت جهت درج اقامت به مراکز پلیس مهاجرت و گذرنامه مراجعه نمایند.

ماده ۹۴- روادید تحصیلی برای دانشجویان و طلاب، برای بار اول به صورت رایگان صادر شده و در دفعات بعد با اخذ تعرفه قانونی خواهد بود. این افراد باید پس از ورود به کشور با مراجعه به پلیس مهاجرت و گذرنامه، نسبت به اخذ اقامت اقدام و در تردهای بعدی از مهر رفت و برگشت (خروج و مراجعت) پلیس استفاده نمایند.

گفتار هشتم: روادید با حق کار

ماده ۹۵- متقاضیانی که قصد اشتغال در ایران را دارند و از طریق کارفرمای خود در ایران مجوز لازم از هیأت فنی اشتغال اتباع خارجی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را دریافت نموده‌اند، می‌توانند از تسهیلات روادید با حق کار بهره‌مند شوند.

تبصره- دارنده روادید با حق کار پس از دریافت پروانه اشتغال از وزارت کار، می‌تواند از طریق کارفرمای مربوطه، برای همسر و فرزندان خود، روادید الحاق به خانواده درخواست نماید.

ماده ۹۶- مدرسین و آموزگاران خارجی دانشگاه‌ها، مدارس و موسسات آموزشی و کارکنان دفاتر هواپیمایی، جهت ورود به کشور می‌توانند با طی مراحل اداری در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، درخواست ویزای با حق کار نمایند.

تبصره- آموزگاران خارجی وابسته به نمایندگی‌های خارجی مقیم در ایران لازم است روادید خدمت دریافت نمایند.

گفتار نهم و دهم: روادید سیاسی یا خدمت

ماده ۹۷- روادید سیاسی یا خدمت به اشخاصی تعلق می‌گیرد که دارای گذرنامه سیاسی، خدمت، عادی و یا مدارک مسافرتی سازمان ملل متحد بوده و از سوی دولت فرستنده و یا سازمانهای بین‌المللی مربوطه جهت انجام وظایف و مأموریت‌های سیاسی، کنسولی یا بین‌المللی قصد سفر به جمهوری اسلامی ایران را داشته باشند.

ماده ۹۸- متقاضیان روادید سیاسی یا خدمت و همچنین کارمندان محلی لازم است از طریق سامانه روادید الکترونیک اقدام به درخواست روادید سیاسی یا خدمت نمایند. در مرحله بعد باید مدارک لازم به همراه کد رهگیری دریافتی از سامانه، به نحو مقتضی به نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در آن کشور و یا اداره کل تشریفات وزارت امور خارجه در تهران ارائه گردد.

ماده ۹۹- پس از ورود دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت و کارکنان محلی به ایران، کلیه امور اقامتی، گمرکی، صدور کارت شناسایی، تبدیل یا صدور گواهینامه رانندگی و سایر امور مرتبط با تسهیل مأموریت، در صلاحیت و بر عهده اداره کل تشریفات خواهد بود.

ماده ۱۰۰- تمدید روادید سیاسی و خدمت مأموران موقت خارجی در داخل قلمرو جمهوری اسلامی ایران بر اساس عمل متقابل برای یک یا چند بار تا سقف حداکثر ۱۱ ماه امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۱۰۱- بستگان مأموران سیاسی، خدمت و کارمندان محلی جهت بازدید کوتاه مدت از جمهوری اسلامی ایران لازم است از طریق سامانه روادید الکترونیک اقدام به ثبت درخواست روادید بازدید بستگان نموده و تصویر دعوت نامه و سایر مدارک لازم را بارگذاری نمایند.

ماده ۱۰۲- آموزگاران مدارس خارجی وابسته به نمایندگی‌های خارجی مقیم در ایران که دارنده گذرنامه خدمت یا عادی می‌باشند، جهت ورود به کشور می‌توانند درخواست روادید خدمت نمایند.

ماده ۱۰۳- صدور انواع روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی رایگان بوده و هیچگونه هزینه‌ای بابت صدور آن دریافت نخواهد شد.

ماده ۱۰۴- صدور روادید خدمت جهت انجام مأموریت رسمی مشمول دریافت هزینه نمی‌باشد؛ مگر اینکه انجام سفر با اهداف غیر اداری بوده و در چارچوب عمل متقابل نیازمند دریافت تعرفه روادید باشد.

ماده ۱۰۵- چنانچه دارندگان گذرنامه‌های سیاسی، خدمت یا مدارک مسافرتی سازمان ملل بنا به دعوت سازمان‌ها و نهادهای دولتی و عمومی ایران، قصد سفر به ایران داشته باشند، برای آنان روادید دولتی صادر

می‌گردد. دارندگان این نوع روادید حق اشتغال در نمایندگی‌های سیاسی و کنسولی و یا دفتر سازمان‌های بین‌المللی را نخواهند داشت.

گفتار یازدهم: روادید دولتی

ماده ۱۰۶- وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، نهادها و شرکت‌های دولتی که به نحوی از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و نهادهای عمومی نظیر شهرداری‌ها و نهادهای وابسته به دستگاه‌های حاکمیتی و موارد مشابه، لازم است برای مهمانان رسمی خود از طریق سامانه روادید الکترونیک روادید دولتی تقاضا نمایند.

تبصره- در مواردی که دارندگان گذرنامه‌های سیاسی، خدمت یا مدارک مسافرتی سازمان ملل بنا به دعوت سازمان‌ها و نهادهای دولتی و عمومی، قصد سفر به ایران داشته باشند، مطابق ماده ۱۰۵ اقدام خواهد شد.

گفتار دوازدهم: روادید درمانی

ماده ۱۰۷- افرادی که به منظور درمان در یکی از مراکز درمانی معتبر داخل کشور (دارای بخش پذیرش بیماران خارجی) قصد سفر به ایران داشته باشند، می‌توانند توسط آژانس‌های دارای مجوز فعالیت در حوزه گردشگری سلامت از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، از طریق سامانه روادید الکترونیک درخواست روادید درمانی نمایند.

ماده ۱۰۸- همزمان با درخواست روادید درمان برای بیمار، درخواست صدور همین نوع روادید برای یک نفر به عنوان همراه امکان‌پذیر است. همراهان کسانی که دارای حال عمومی مساعد بوده و یا برای جراحی‌های زیبایی و غیره سفر می‌کنند، نمی‌توانند این نوع روادید را دریافت نمایند. در صورت لزوم برای همراهان این گروه روادید گردشگری صادر می‌گردد.

گفتار سیزدهم: روادید خانواده

ماده ۱۰۹- همسران خارجی بانوان ایرانی که ازدواج خود را نزد مراجع ذیصلاح ایرانی ثبت نموده‌اند و فرزندان مشترک حاصل از این ازدواج مادامی که تابعیت ایرانی کسب نکرده‌اند، برای ورود به ایران می‌توانند در سامانه روادید الکترونیک، روادید خانواده درخواست نمایند. روادید مذکور می‌تواند به صورت ورود یکبار، دوبار و یا متعدد یکساله با مدت اقامت حداکثر ۹۰ روز در هر بار ورود، صادر گردد.

تبصره- فرزندان حاصل از ازدواج سابق یکی از طرفین و فرزندخواندگان قانونی آنان، در صورتی که تحت تکفل زوجین باشند، می‌توانند ویزای خانواده درخواست نمایند.

گفتار چهاردهم: روادید الحاق به خانواده

ماده ۱۱۰- چنانچه تبعه‌ی خارجی دارای اقامت معتبر اعم از تحصیلی، کار و غیره؛ متقاضی اخذ اقامت برای همسر و فرزندان تحت تکفل خود باشد، ضروری است روادید الحاق به خانواده درخواست نماید. برای این منظور لازم است میزبان تبعه خارجی در ایران، درخواست مربوطه را در سامانه روادید الکترونیک ثبت و مدارک مثبت شامل پروانه یا مجوز اقامت و مدارک مثبت نسبت خانوادگی را بارگذاری نماید.

تبصره- دارنده روادید الحاق به خانواده پس از ورود به کشور موظف است جهت انجام امور اداری اخذ پروانه اقامت، به پلیس مهاجرت و گذرنامه مراجعه نماید.

گفتار پانزدهم: روادید بازدید بستگان

ماده ۱۱۱- اتباع خارجی که قصد بازدید کوتاه مدت از بستگان ایرانی یا خارجی خود که مقیم جمهوری اسلامی ایران هستند را داشته باشند، می‌توانند با بارگذاری مدارک مصدق رابطه خانوادگی در سامانه روادید الکترونیک، روادید بستگان درخواست نمایند.

گفتار شانزدهم: روادید ورزشی

ماده ۱۱۲- فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی دولتی و خصوصی و کمیته ملی المپیک برای دعوت از ورزشکاران (ورزش‌های انفرادی یا گروهی)، اعضاء و کادر مربی‌گری و موارد مشابه به منظور شرکت در مسابقات ورزشی، تمرینات و اردوها و یا مذاکرات ورزشی، ضروری است از طریق وزارت ورزش و جوانان روادید ورزشی درخواست نمایند.

تبصره ۱- خبرنگاران، عکاسان و فعالان حوزه رسانه‌ای ورزشی جهت پوشش اخبار این حوزه و همراهی با تیم‌ها و ورزشکاران، لازم است روادید رسانه‌ای (مطبوعاتی) درخواست نمایند.

تبصره ۲- برای صدور این نوع روادید در صورتی که جنبه‌ی رویدادهای ورزشی منطقه‌ای یا بین‌المللی داشته باشد، با مجوز اداره گذرنامه و روادید، هزینه‌ای دریافت نمی‌شود.

گفتار هفدهم: روادید علمی، فناوری

ماده ۱۱۳- به منظور شرکت در رویدادهای علمی و فناوری مثل جشنواره‌ها، کنفرانس‌ها، کنگره‌ها، همایش‌ها، دوره‌های آموزشی، فرصت‌های مطالعاتی، نمایشگاه‌های غیرتجاری و موارد مشابه، که دارای کارویژه علمی، تحقیقاتی و فناورانه دارند، روادید علمی و فناوری صادر می‌گردد.

تبصره- این نوع روادید، از سوی متقاضی یا میزبان مربوطه و از طریق سامانه روادید الکترونیک و بارگذاری دعوت‌نامه در سامانه درخواست می‌گردد.

گفتار هجدهم: روادید فرهنگی

ماده ۱۱۴- به منظور شرکت در رویدادهای فرهنگی و هنری مثل جشنواره‌ها، کنفرانس‌ها، کنگره‌ها، بزرگداشت‌ها، همایش‌ها، دوره‌های آموزشی فرهنگی و هنری، نمایشگاه‌های غیرتجاری (مانند نمایشگاه بین‌المللی کتاب) و موارد مشابه، که دارای ویژگی فرهنگی و هنری هستند، روادید فرهنگی صادر می‌گردد. **تبصره-** این نوع روادید، از سوی متقاضی یا میزبان مربوطه و از طریق سامانه روادید الکترونیک و بارگذاری دعوت‌نامه در سامانه درخواست می‌گردد.

گفتار نوزدهم: روادید رانندگان

ماده ۱۱۵- شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی اعم از باری و مسافربری که رانندگان تحت پوشش آنان قصد تردد به قلمرو جمهوری اسلامی ایران را داشته باشند، لازم است از طریق سامانه روادید الکترونیک و با ارائه مدارک مثبت (معرفی‌نامه، کارنه‌تیر یا رود پاس) درخواست روادید رانندگان نمایند. **تبصره-** صدور این روادید در چارچوب قرارداد همکاری بین دو کشور که مورد تأیید سازمان حمل و نقل جاده‌ای وزارت راه و شهرسازی باشد، انجام می‌پذیرد.

ماده ۱۱۶- چنانچه جمهوری اسلامی ایران در چارچوب سند همکاری حمل و نقل با یک یا چند کشور خارجی، برای صدور روادید تسهیلات ویژه ای قائل شده باشد، صدور روادید در چارچوب آن سند قابل اجرا می‌باشد.

گفتار بیستم: روادید ورود

ماده ۱۱۷- روادید ورود در مواردی صادر می‌گردد که متقاضی با هدفی غیر قابل تطبیق با یکی از ۱۹ نوع روادید پیش‌گفته، قصد سفر به کشور را داشته باشد. در این موارد با بارگذاری مدارک مثبت در سامانه روادید الکترونیک، درخواست متقاضی توسط نمایندگی بررسی و پس از تأیید اداره گذرنامه و روادید، برای ایشان روادید ورود صادر می‌گردد.

فصل سوم: مسائل متفرقه

گفتار نخست: صدور روادید در فرودگاه‌های بین‌المللی کشور

ماده ۱۱۸- دفاتر وزارت امور خارجه مستقر در فرودگاه‌های بین‌المللی کشور، جهت اتباع خارجی دارنده گذرنامه عادی و مدارک مسافرتی، روادید تجاری، گردشگری و عبور صادر می‌نمایند.^۳

ماده ۱۱۹- اعتبار روادید تجاری و گردشگری صادره در فرودگاه‌های بین‌المللی، حداکثر ۳۰ روز و روادید عبور با اعتبار ۳ روز صادر می‌گردد.

ماده ۱۲۰- در حال حاضر تسهیلات صدور روادید در فرودگاه شامل اتباع کشورهای آمریکا، انگلیس، کانادا، افغانستان، عراق، کلمبیا، پاکستان، بنگلادش، اردن و سومالی نمی‌باشد.
تبصره- صدور روادید در فرودگاه برای اتباع عراق، تنها در فرودگاه بین‌المللی مشهد (شهید هاشمی نژاد) امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۲۱- متقاضیانی که سابقاً با تقاضای روادید آنها مخالفت شده است، جهت استفاده از تسهیلات صدور روادید در فرودگاه، لازم است قبل از سفر نسبت به ثبت درخواست در سامانه روادید الکترونیک اقدام و تأییدیه دریافت نمایند.

گفتار دوم: صدور روادید در مناطق آزاد تجاری و صنعتی

ماده ۱۲۲- اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید، از طریق مبادی مرزی مجاز مناطق آزاد تجاری-صنعتی ایران، مستقیماً به مناطق وارد شوند.

ماده ۱۲۳- اجازه اقامت در مناطق مذکور، برای ممنوع‌الورودین به کشور صادر نمی‌شود.

ماده ۱۲۴- اتباع خارجی که پس از ورود به مناطق آزاد، قصد مسافرت به سایر نقاط کشور (سرزمین اصلی) را داشته باشند، باید طبق مقررات، تقاضای خود را در سامانه روادید الکترونیک ثبت و پس از تأیید جهت اخذ روادید به نمایندگی وزارت امور خارجه در آن منطقه مراجعه نمایند. روادید مذکور حداکثر ظرف ۴۸ ساعت کاری بررسی و مطابق قوانین و مقررات جاری صادر می‌شود.

ماده ۱۲۵- اتباع خارجی مقیم یا دارای روادید معتبر، برای مسافرت به مناطق آزاد، نیاز به اخذ روادید جداگانه نخواهند داشت.

گفتار سوم: بهای انواع روادید و معافیت های آن

ماده ۱۲۶- بهای روادید بر اساس تعرفه مصوب هیات محترم وزیران از متقاضیان اخذ می‌گردد.
تبصره- در صورت درخواست متقاضی بابت دریافت روادید فوری، ۵۰٪ به مبلغ تعرفه اضافه می‌شود.

ماده ۱۲۷- روادید در موارد زیر بدون اخذ بهای آن صادر می‌گردد:

- ۱- روادید دارندگان گذرنامه سیاسی و خدمت و نیز دارندگان مدرک مسافرتی سازمان ملل پس از وصول یادداشت وزارت خارجه محل و یا دفاتر نمایندگی سازمان ملل برای سفرهای رسمی و اداری.
- ۲- روادید سرمایه‌گذاری پس از تأیید اداره گذرنامه و روادید در سامانه روادید الکترونیک
- ۳- اعضای تیم‌های ورزشی با معرفی وزارت ورزش و جوانان و به شرط عمل متقابل

۴- مهمانان و اعضای هیات های رسمی معرفی شده طی یادداشت دولت فرستنده یا مکاتبه اداره گذرنامه و روادید

۵- طلاب و دانشجویان بورسیه و اعضای خانواده آنها

۶- اساتید، محققین زبان فارسی و ایران شناسان با ارائه مدارک مثبت

بخش سوم: مشمولین

فصل نخست: کلیات

ماده ۱۲۸- نمایندگان سیاسی و کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، صلاحیت رسیدگی به وضعیت مشمولان حوزه مأموریت خود را دارند.

ماده ۱۲۹- کلیه اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران به جز افرادی که مطابق قانون از انجام خدمت وظیفه عمومی مستثنی هستند، از ابتدای ماهی که طی آن ماه به سن هجده سال تمام (ابتدای ماه ورود به نوزده سال) می‌رسند، مکلف به انجام خدمت وظیفه عمومی بوده و "مشمول" محسوب می‌شوند.

ماده ۱۳۰- ملاک سن مشمولان و افراد تحت تکفل از لحاظ خدمت وظیفه و یا معافیت از آن، مندرجات اولیه اولین شناسنامه بوده و هرگونه تغییر که بعداً به عمل آمده باشد، از لحاظ وظیفه عمومی معتبر نخواهد بود.
تبصره- تغییر سن بر مبنای ماده واحده قانون حفظ اعتبار اسناد سجلی و جلوگیری از تزلزل آنها مصوب ۱۳۶۷/۱۱/۲، فقط درباره خود مشمولین معتبر است.

ماده ۱۳۱- مشمولان مقیم خارج از کشور به محض رسیدن به سن ۱۸ سال تمام و پس از انتشار آگهی احضار، مکلفند از طریق نمایندگی سیاسی یا کنسولی ایران در کشور محل اقامت خود و یا نزدیکترین نمایندگی (در صورت نبود نمایندگی در کشور محل اقامت مشمول) در مورد چگونگی ثبت نام و اعزام کسب اطلاع نمایند.

ماده ۱۳۲- مشمولانی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می‌کنند، موظفند پس از ترک تحصیل، اخراج، انصراف یا فراغت از تحصیل برای رسیدگی به وضع مشمولیت خود، حداکثر ظرف یکسال خود را به سازمان وظیفه عمومی (پلیس + ۱۰) معرفی نمایند.

تبصره ۱- این افراد می‌توانند پس از دریافت معرفی‌نامه از وزارتخانه‌های علوم یا بهداشت یا سازمان وظیفه عمومی مبنی بر ضبط وثیقه، از تسهیلات مجوز خروج مشمولین بهره‌مند شوند.

تبصره ۲- مدت حضور دانشجوی در خارج در دوره استفاده از معافیت تحصیلی، به عنوان مدت سکونت خارج از کشور محاسبه و برای استفاده از خروجی ویژه مشمولین، مورد قبول نظام وظیفه قرار می‌گیرد.

ماده ۱۳۳- اتباع خارجی که خدمت دوره ضرورت را مطابق قوانین کشور متبوع خود انجام داده باشند پس از تحصیل تابعیت ایران از انجام خدمت دوره ضرورت معاف بوده ولی در مراحل احتیاط و ذخیره تابع مقررات جمهوری اسلامی ایران می‌باشند.

ماده ۱۳۴- اتباع خارجی که مطابق قوانین و مقررات کشور متبوع خود از انجام خدمت دوره ضرورت معاف شده باشند پس از تحصیل تابعیت ایران از انجام خدمت دوره ضرورت در ایران نیز معاف می‌باشند. ولی در صورت لزوم در زمان جنگ یا بسیج همگانی به خدمت اعزام خواهند شد.

ماده ۱۳۵- مشمولانی که حداقل سه سال در خارج از کشور سکونت داشته باشند، می‌توانند از تسهیلات خروج ویژه مشمولین برای تردد به ایران استفاده نمایند. شرایط و ضوابط این نوع تسهیلات منوط به رعایت مقررات مربوطه در بخش چهارم دستورالعمل انجام خدمات کنسولی (امور مربوط به گذرنامه) می‌باشد.

ماده ۱۳۶- دانشجویان بورسیه که دارای تعهد خدمت بوده و همچنین دانشجویان دارای مجوز استفاده از تسهیلات دانشجویی، در صورت تمایل به سفر به ایران، می‌توانند از تسهیلات خروج دانشجویی استفاده نمایند. برخورداری از این نوع تسهیلات منوط به رعایت مقررات مربوطه در بخش چهارم دستورالعمل انجام خدمات کنسولی (امور مربوط به گذرنامه) خواهد بود.

ماده ۱۳۷- ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت، یا ولایت قانونی آنها می‌باشند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا مؤسسات آموزشی خارجی (مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش) و طلاب حوزه‌های علمیه (مورد تأیید شورای عالی حوزه های علمیه) به سن مشمولیت برسند، از معافیت تحصیلی بهره‌مند می‌گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یک سال پس از فراغت از تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه های علوم یا بهداشت باشد، بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۳۸- مجوز خروج از کشور مشمولینی که همراه والدین مأمور خود در خارج از کشور به سر می‌برند صرفاً در بازه زمانی تعیین شده توسط سازمان وظیفه عمومی ناجا معتبر می‌باشد. در صورت تأخیر غیرموجه در بازگشت مشمول از خارج از کشور پس از پایان مأموریت والدین، سازمان وظیفه عمومی اقدام به ضبط وثیقه می‌نماید.

ماده ۱۳۹- فرزندان مأموران ثابت در صورت تمایل به ادامه تحصیل در خارج از کشور پس از خاتمه مأموریت والدین، لازم است نسبت به تعیین وضعیت وثیقه شخصی اقدام و از سازمان وظیفه عمومی ناجا، مجوز معافیت تحصیلی درخواست نمایند.

فصل دوم: انواع معافیت‌ها

ماده ۱۴۰- اقسام معافیت از خدمت نظام وظیفه به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- معافیت تحصیلی
 - ۲- معافیت عفو رهبری یا بخشودگی سنی
 - ۳- معافیت پزشکی
 - ۴- معافیت کفالت
- تبصره- مقررات مربوط به معافیت تحصیلی در قسمت راجع به مقررات دانشجویی به تفصیل بیان می‌گردد.

گفتار نخست: معافیت عفو رهبری یا بخشودگی سنی

ماده ۱۴۱- معافیت عفو رهبری یا بخشودگی سنی جزو معافیت‌های خاص محسوب می‌شود که به دو مبحث سن و میزان تحصیلات مشمول وابسته است. واجدین شرایط استفاده از این نوع معافیت، به گروه‌های زیر تقسیم می‌گردند:

الف- زیر دیپلم، دیپلم، فوق دیپلم (متولدین تا پایان سال ۱۳۵۴)

ب- لیسانس (متولدین تا پایان سال ۱۳۵۴)

پ- فوق لیسانس (متولدین تا پایان سال ۱۳۵۲)

ت- دکتری غیر پزشکی (متولدین تا پایان سال ۱۳۵۰)

تبصره- افرادی که به سن پنجاه سال تمام برسند هیچ تعهدی مبنی بر انجام خدمت وظیفه عمومی نداشته و مشمول محسوب نمی‌شوند. بدیهی است این افراد نیاز به درخواست هیچ گونه معافیتی ندارند.

ماده ۱۴۲- بررسی درخواست معافیت عفو رهبری، منوط به ارائه مدارک و انجام اقدامات زیر از سوی متقاضی است:

- ۱- تکمیل فرم (تعهد نامه استفاده از معافیت عفو رهبری) توسط متقاضی و تصدیق آن توسط مأمور کنسولی
- ۲- اصل و تصویر شناسنامه و کارت شناسایی ملی مشمول
- ۳- اصل و تصویر مدارک اقامتی مشمول
- ۴- اصل و تصویر آخرین مدرک تحصیلی تأیید شده
- ۵- مراجعه مشمول یا وکیل قانونی پس از تکمیل پرونده به پلیس + ۱۰

گفتار دوم: معافیت پزشکی

ماده ۱۴۳- معافیت پزشکی شامل مشمولانی می‌شود که به علت نقص عضو یا ابتلا به بیماری جسمی یا روانی بطور دائم، قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند.

ماده ۱۴۴- مشمولان مقیم خارج از کشور که درخواست معافیت پزشکی دارند، لازم است تقاضای خود را به نمایندگی سیاسی یا کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در محل اقامت یا نزدیکترین نمایندگی تعیین شده، ارائه نمایند.

ماده ۱۴۵- مشمولانی که متولد خارج از کشور بوده و یا حداقل از دو سال قبل از سن مشمولیت به طور پیوسته در خارج از کشور اقامت داشته باشند می‌توانند طبق مقررات فوق از نمایندگی درخواست معافیت پزشکی نمایند.

تبصره- تأیید اقامت مشمولان در خارج از کشور برعهده نمایندگی سیاسی یا کنسولی و براساس ضوابط مربوطه می‌باشد.

ماده ۱۴۶- به درخواست معافیت پزشکی مشمولانی که متولد خارج از کشور بوده و یا حداقل از دو سال قبل از سن مشمولیت به طور پیوسته در خارج از کشور اقامت داشته‌اند و برابر قانون نظام وظیفه عمومی، معافیت دانش آموزی اخذ نموده باشند، در صورتی که فارغ التحصیل یا اخراج گردیده، و یا انصراف داده باشند با ارائه مدارک مثبت و برابر مقررات رسیدگی می‌گردد.

ماده ۱۴۷- متقاضیان استفاده از معافیت پزشکی که قبلاً از معافیت تحصیلی استفاده نموده‌اند؛ پس از ضبط وثیقه می‌توانند در هر مرحله‌ای از تحصیل (در حین یا پس از فراغت از تحصیل و یا اتمام یک سال فرصت قانونی مهلت معرفی) و حتی در دوره غیبت، درخواست معافیت پزشکی نمایند.

تبصره- به درخواست مشمولان متقاضی معافیت پزشکی در صورت انصراف یا اخراج از تحصیل، حداکثر تا اتمام یک سال فرصت قانونی (مهلت معرفی)، به شرط داشتن حداقل سه سال اقامت و پس از ضبط وثیقه برابر مقررات رسیدگی می‌گردد.

ماده ۱۴۸- مشمولانی که پس از فراغت از مقطع کارشناسی در داخل کشور، برابر قانون نظام وظیفه جهت ادامه تحصیل در خارج، اقدام به اخذ معافیت تحصیلی نموده باشند و پس از فراغت از تحصیل به کشور مراجعه نکرده باشند، می‌توانند بعد از ورود به غیبت، درخواست معافیت پزشکی نمایند. به درخواست این افراد پس از ضبط وثیقه، برابر مقررات رسیدگی می‌گردد.

تبصره- به درخواست مشمولان فوق الذکر در صورت انصراف یا اخراج از تحصیل، بعد از ورود به غیبت، به شرط داشتن حداقل سه سال اقامت و پس از ضبط وثیقه برابر مقررات رسیدگی می‌گردد.

ماده ۱۴۹- رسیدگی به درخواست معافیت پزشکی مشمولان در حین تحصیل در خارج از کشور، در داخل کشور انجام می‌پذیرد.

ماده ۱۵۰- بررسی درخواست معافیت پزشکی، منوط به ارائه مدارک و انجام اقدامات زیر از سوی متقاضی است:

- ۱- چهار قطعه عکس مشمول
- ۲- تکمیل فرمهای مربوطه نزد مأمور کنسولی
- ۳- ارائه تصویر تمام صفحات شناسنامه و کارت شناسایی ملی مشمول
- ۴- ارائه تصویر مدرک اقامت مشمول
- ۵- تصویر آخرین مدرک تحصیلی تأیید شده
- ۶- ارائه تصویر شناسنامه وکیل مربوطه و یا والدین پیگیری کننده
- ۷- مدارک تأیید شده پزشکی توسط پزشکان معتمد نظام وظیفه مستقر در نمایندگی‌های اعلام شده
- ۸- اسکن و یا لوح فشرده حاوی مدارک پزشکی (در صورت وجود)
- ۹- پرداخت تعرفه‌های قانونی مرتبط

گفتار سوم: معافیت کفالت

ماده ۱۵۱- در صورتی که مشمولین یا کسانی که به واسطه آنان معافیت کفالت به مشمول تعلق می‌گیرد (از جمله پدر، مادر و غیره) در خارج از کشور اقامت داشته باشند، لازم است جهت ارائه درخواست معافیت کفالت، شخص حاضر در خارج به نمایندگی سیاسی یا کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران مراجعه و تقاضای خود را ارائه نماید.

ماده ۱۵۲- بررسی درخواست معافیت کفالت، منوط به ارائه مدارک و انجام اقدامات زیر از سوی متقاضی است:

- ۱- چهار قطعه عکس مشمول
- ۲- چهار قطعه عکس از شخصی که مشمول، کفالت او را به عهده دارد.
- ۳- تکمیل فرمهای مربوطه توسط متقاضی و تصدیق امضای سه نفر شاهد توسط مأمور کنسولی (در داخل کشور نزد دفترخانه رسمی)

۴- تصویر تمام صفحات شناسنامه و کارت شناسایی ملی مضمول و شخصی که مضمول، کفالت او را به عهده دارد.

۵- تصویر مدرک اقامتی فرد مقیم اعم از مضمول یا شخصی که مضمول، کفالت او را به عهده دارد.

۶- تصویر آخرین مدرک تحصیلی تأیید شده

۷- تصویر شناسنامه وکیل مربوطه (در صورت وجود)

۸- تصویر طلاقنامه در صورت کفالت از مادر

۹- تصویر مدارک پزشکی پدر در صورت کفالت از پدر

۱۰- تصویر حکم دادگاه در صورت کفالت از شخص محجور

۱۱- پرداخت تعرفه‌های قانونی مرتبط